

DARCIE (16) sb n

a jasne, e pochylone.

sg N darcie (5); -é (1), -(e) (4). ◇ D darciu (1). ◇ A darci(e) (10).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w.

lek. *Ostre bóle w jamie brzusznej albo w stawach; ileos Mącz [w tym: w czym (12)] (16) : ty kości miałko łtłukłzy/ day choremu wczym chce wypić/ przeštanie mu darcie. SienLek 99.*

darcie od czego (1): á onym łokiem niech łobie koniec pomáže mężczyzná/ á niewiáltá kráie/ gdy máią darcie od kámieniá. SienLek 106.

Wyrażenia: »darcie w brzuchu« (1): day ciepło wypić s kózią ferwathką/ przeštanie darcie w brzuchu od tego. SienLek 99v.

»darcie w macicy« (1): á day ciepło paniey ktora ma darcie w macicy: wypić FalZioł V 27v.

[»darcie w stawiech«: Popioł ten z miodem zmiełzány głowę leczy/ y też darcie w łtawiech/ gdy tjm pomážełz. SienHerb 318a.]

»darcie w trzewach« (2): Tey ielitney chorobie á darcíu w trzewách/ nalepiey łłuzy nálewanie zádkiem náwárzywłzy łłazu/ barłczu z miodem á oliwą. SienLek 100v, 100v marg.

»darcie wnętrzne« (1): rzezanie y darcie wnętrzne ktore bywa w ielithach [...] oddala FalZioł I 111d.

»darcie w żołądku« (1): ábowiem czini krew grubą/ y nadyma żołądek/ y darcie w żołądku czyni. FalZioł I 34b.

»darcie w żywocie« (6): FalZioł V 27; Mącz 165a; TRzewam też álbo ielitam niekiedy rády potrzebá/ gdy w nich nie iáki bol álbo wrzod pánuie: ábowiem też w ten czás darcie wżywoicie bywa SienLek 100; Darcie w żywocie/ łzukay Gryżienie. SienLek S2, 99, 100marg.

Szeregi: »darcie z boleniem« (1): Theż ieltli po porodzeniu darcie z boleniem w żywocie będzie miała niewiasta [...] tedy ma być parzenie na takowe rzeczy: czyniono FalZioł V 27.

»darcie i gryzienie« (1): á gdy ku themu przyłóżyłz noczydzeń ziela/ á wwarzywłzy będziełz łie napijał, abowiem darcie y gryzienie ktore bywa w żywocie oddala FalZioł I 119a.

»kłocie albo darcie« (1): Ileos, Długie yelito/ też niemoc kłocie álbo darcie w żywocie. Mącz 165a.

»rzezanie i darcie« (2): [Psilium ziele] w ielitach rzezanie y darcie oddala. FalZioł ++2v, I 111d.

Synonimy: gryzienie, kłocie, kolka, rzezanie.

Cf [DRANIE], DRZEĆ